

Mürsel İravanlı, dəmərlər evinə bəs edərdi.
**Yazıçı-publisist,
M. Qorki adına
Beynəlxalq
müükafat laureati
Gəncə şəhəri**

Məhkəmə prosesindən sonra mətbuat onu ‘Federativ Respublikanın ən cəsarətli ev yararı’ adlandırmışdı.

Bir neçə il sonra Hamburg polisinin rəisi müsahibə verərkən, jurnalıstin bu qarətçi ilə bağlı hansısa sualına yarızarafta: ‘Siz səhv edirsiniz, o, ev yaran deyil, xeyriyyəci idi’, - demişdi.

“Tapança Ursula” ləqəbli ev yaran oğrunu məhkəmə prosesi zamanı hələ heç kəs tanımır. 2014-cü il yanvarın 28-də Hamburgda keçən bu prosesdə salonda demək olar ki, heç kəs yox idi. Lakin salonda olan təkəm-seyrək tamaşaçılar da Ursulanın həyat və “şücaətlərinin” ən maraqlı detallarından xəbər tutu bilmədilər. Detallar qapalı iclasda nəzərdən keçirildi. Çünkü bu qeyri-adı qızın qeyri-adı davranışının təfərrüati tamaşaçılarda kim bilir, hansı hissələri və reaksiyani doğura bili

ldi. Həqiqətən də oğru Ursula həm də xeyriyyəci idi. Şəhərin qocalar evində, uşaq bağçalarında bu qamətli, suyu şirin, sarı saçlı qızı həmişə təsəvvürə gəlməz bir sevincə qarşılıyırdılar. hər gəlmişdə o, qucaq-qucaq hədiyyələr getirirdi. Qocalar evinə o bir dəfə qoltuğunda televizor gəlmüşdi. O vaxtlar Almaniyada da hamının televizoru yox idi. “Qoy

Məhkəmə prosesindən sonra mətbuat onu “Federativ Respublikanın ən cəsarətli ev yararı” adlandırmışdı. Bir neçə il sonra Hamburg polisinin rəisi müsahibə verərkən, jurnalıstin bu qarətçi ilə bağlı hansısa sualına yarızarafta: ‘Siz səhv edirsiniz, o, ev yaran deyil, xeyriyyəci idi’, - demişdi.

“Tapança Ursula” ləqəbli ev yaran oğrunu məhkəmə prosesi zamanı hələ heç kəs tanımır. 2014-cü il yanvarın 28-də Hamburgda keçən bu prosesdə salonda demək olar ki, heç kəs yox idi. Lakin salonda olan təkəm-seyrək tamaşaçılar da Ursulanın həyat və “şücaətlərinin” ən maraqlı detallarından xəbər tutu bilmədilər. Detallar qapalı iclasda nəzərdən keçirildi. Çünkü bu qeyri-adı qızın qeyri-adı davranışının təfərrüati tamaşaçılarda kim bilir, hansı hissələri və reaksiyani doğura bili

ldi. Ursula qocalar evinin direktoruna demişdir. - Məndə ikisi var. Qoy birinə qocalar baxınlardı.

Bir neçə gündən sonra isə iki adəd bahalı elektrik üzqırxanı gətirib gəlmisdi. ‘Bununla üzlərin kəsməzlər, - demişdi. - Mən ki, üzümü qırxmırıam, nəyimə lazımdır’.

O, qocalar evinə də, uşaq bağçalarına da əl arabası ilə gəldi. Arabanın içi də həmişə meyvə, laziz yeməklər, müxtəlif növ şirniyyat, oyuncaklara dolu olardı...

Ursulanın tanışı Rozmarinin az yaşı iki uşağı vardı, üçüncüsü isə bu gün, sabah peydə olmalı idi və Rozmari hər dəfə Ursulanı görəndə, çəga paltarının çox baha olduğundan, ərinin isə heç cür iş tapa bilmədiyindən gileyənlərdi. Nəhayət, günlərin bir günü Ursula ona o qədər çəga dəstə getirirdi, bu, bir çagaya deyil, bütün bir sü-

nümayiş etdirməkdə ikən, Hamburg polisi mağaza və təşkilatlarda yarılmış ilə müşayiət olunan seriyali oğurluq hadisələrinin üzərində baş sindirmaqla məşğul idi.

Bu hadisələr 1998-ci ilin iyununda başlamışdı. İndi artıq 2004-cü ilin fevral ayı idi. Qarət hallarının isə ardi-arası kəsilmirdi. Polisin fikrincə, bu cinayətlərdə usta əli duyulmurdu - bilinirdi ki, naşı adamlar fəaliyyət göstərir. Lakin bununla belə oğurluqlar olduqca rasional və qeyri-adı cəsarət həyata keçirildi. Ona görə rasional ki, cinayətkar mağaza, yaxud təşkilatlılarla başsağlığı verir, cina-yətin naməlum şəxslər tərəfindən töredilməsi haqqında rapor yazır, növbəti hadisəni sənədləşdirir, aşkar edilmiş delilləri ekspertizaya göndərir və ... növbəti qarət hadisəsini gözlayırdılar.

Polis “şəxsi hesablarında” otuz qarət hadisəsi olan iki kişini əlimiyəndə axtarmaqdə ikən, Ursula öz xeyriyyəcilik fəaliyyətini davam etdirirdi. Gecələr demirlə üzlənmiş, ağzınan dolu əl arasına taqqulı sala-sala daş döşənmiş küçə ilə polis postları və patrullarının yanından sürüb keçirdi. Və polislərin heç ağlına da

vermişdi. “Əkiz” oğrular mağaza və idarələri ayda iki dəfə, təxminiñ 15 gündən bir yərəndərlər. Elə bil səliqə ilə əmək haqqı almağa gəlirdilər. Başlarını itmiş polislər bu “səliqə və intizamı” bir yərə yozza bilmirdilər. Buna onların heç vaxtı da yox idi. Polislər hər dəfə cinayət yerinə baxış keçirir, zərər çəkənlərə “başsağlığı” verir, cina-yətin naməlum şəxslər tərəfindən töredilməsi haqqında rapor yazır, növbəti hadisəni sənədləşdirir, aşkar edilmiş delilləri ekspertizaya göndərir və ... növbəti qarət hadisəsini gözlayırdılar.

Lakin Ursulanın dəlixanadan qurtulmaq üçün “polyak həkim”ne ehtiyacı olmamışdı. O gecə üç xəstəni yatağından qaldırb, çarpayılardan “nərdivan” düzəltmiş və aradan çıxmışdı...

Gelmirdi ki, bu yoxsul geyimli, üz-gözündən qayğı və yorğunluq yağan qızı saxlayıb, onun əl arabasını yoxlaşınlar. Tanışları bilirdilər ki, Ursula heç nədən qorxmur, ən yaxşı rəfiqələri isə bilirdilər ki, o nə üçün qorxmur: çünkü cibində beşçəylan tapança gəzdirdir və barmağı həmişə bu tapançanın tətiyində olur! Buna görə də onu “Tapança Ursula” çağırıldır. Yalnız sonralar məlum oldu ki, Ursula silahlı davrana bilmir, ömründə gülle atmayıb, cibində gəzdirdiyi və uzaqdan-uzaga rəfiqələrinə göstərdiyi isə uşaq tapançasıdır,

Uzun süren proses ərzində neçə saat belecə dayanıb durdu, axırdı dizləri qatlandı, yere çökdü...

Ursula bütün cinayətlərini etiraf etdi. Lakin hiss olunurdu ki, o, dərəcədə də peşman deyil, əksinə, öz hərəkətlərinə görə qürur hissi keçirir. Onun söylədiklərindən belə çıxırı ki, “kobud kişi dünyası” onda ikrəh hissi doğurur. O bu hissi hələ uşaq ikən, atalığı hər gün anasını döyəndə keçirimiş. “Keçmişin əsil kişiləri” onun xoşuna gelirdi. Lakin onlar çoxdan bu dünyadan köçmüştülər. İndiki kişilər isə bu adı daşımağa layiq deyildilər. O, ideal axtarır, lakin ətrafında beləsinin görmürdü. Ele kişilər kişi olmadığına görə də o özü əsil kişi olmaq qərarına gəlmışdı.

Yazını elə bu sözlərə də qurtarmaq istərdik. Lakin onda oxucular məhkəmənin Ursula ilə bağlı son qərarını bilməzdilər. Belə də bilməsəydi yaxşı idi. “Tapança” Ursula beş il müddətinə azadlıqlan məhrum edilmişdi...

Onun sonrakı taleyi haqda heç bir məlumatımız yoxdur. Birca onu bilirik ki, amerikalılar onun hayatı haqda film çəkiblər. Və aydın məsələdir ki, bu, faciə, dram deyil, bir az gülməli, bir az kədərli komediya filmidir...

Uzun süren proses ərzində neçə saat belecə dayanıb durdu, axırdı dizləri qatlandı, yere çökdü...

Ursula bütün cinayətlərini etiraf etdi. Lakin hiss olunurdu ki, o, dərəcədə də peşman deyil, əksinə, öz hərəkətlərinə görə qürur hissi keçirir. Onun söylədiklərindən belə çıxırı ki, “kobud kişi dünyası” onda ikrəh hissi doğurur. O bu hissi hələ uşaq ikən, atalığı hər gün anasını döyəndə keçirimiş. “Keçmişin əsil kişiləri” onun xoşuna gelirdi. Lakin onlar çoxdan bu dünyadan köçmüştülər. İndiki kişilər isə bu adı daşımağa layiq deyildilər. O, ideal axtarır, lakin ətrafında beləsinin görmürdü. Ele kişilər kişi olmadığına görə də o özü əsil kişi olmaq qərarına gəlmışdı.

Yazını elə bu sözlərə də qurtarmaq istərdik. Lakin onda oxucular məhkəmənin Ursula ilə bağlı son qərarını bilməzdilər. Belə də bilməsəydi yaxşı idi. “Tapança” Ursula beş il müddətinə azadlıqlan məhrum edilmişdi...

Onun sonrakı taleyi haqda heç bir məlumatımız yoxdur. Birca onu bilirik ki, amerikalılar onun hayatı haqda film çəkiblər. Və aydın məsələdir ki, bu, faciə, dram deyil, bir az gülməli, bir az kədərli komediya filmidir...

Ursula öz misilsiz səxavatını nümayiş etdirməkdə ikən, Hamburg polisi mağaza və təşkilatların yarılması ilə müşayiət olunan seriyalı oğurluq hadisələrinin üzərində bas sindirmaqla məşğul idi. Bu hadisələr 1998-ci ilin iyundan başla-mışdı. İndi artıq 2004-cü ilin fevral ayı idi. Qarət hallarının isə ardi-arası kəsilmirdi. Polisin fikrincə, bu ci-nayətlərdə usta əli du-yulmurdu - bilinirdi ki, naşı adamlar fəaliyyət göstərir. Lakin bununla belə oğurluqlar ol-duqca rasional və qeyri-adı cəsarət həyata keçirildi. Ona görə rasional ki, cinayətkar mağaza, yaxud təşkilatlılarla başsağlığı verir, cina-yətin naməlum şəxslər tərəfindən töredilməsi haqqında rapor yazır, növbəti hadisəni sənədləşdirir, aşkar edilmiş delilləri ekspertizaya göndərir və ... növbəti qarət hadisəsini gözlayırdılar.